

¹ Pozri dok. č. 21.

² Pozri dok. č. 28.

³ Podľa hlásenia J. Wettsteina z 3. 10. 1938 K. Krofta 2, 10. júlianskemu vyslancovi vyhlásil: „1. česká vláda je ochotná odovzdať Maďarsku rozsiahle územie, za čo očakáva vytvorenie úprimného priateľstva, 2. že spätné pripojenie južného Slovenska, kde býva maďarské obyvateľstvo, nenarazí na zvláštny odpor, 3. že Podkarpatská Rus je dôležitá vzhľadom na spoločnú hranicu s Rumunskom a podľa Kroftu majú o ňu záujem, najmä z hospodárskych dôvodov, 4. so Slovenskom údajne dospeli k úplnej dohode, preto aj ďalej na toto územie si bezpodmienečne robia nárok.“ DIMK, II., s. 711.

3. október, 22.00, Praha.

Nóta maďarského vyslanca J. Wettsteina o predbežných podmienkach maďarskej vlády pre začatie rokovaní s Česko-Slovenskom.¹

8/L. – 1938

Monsieur le Ministre,

D'ordre de mon Gouvernement, j'ai l'honneur de communiquer à Votre Excellence ce qui suit:

Le Gouvernement Royal Hongrois attache de l'importance à ce que les négociations avec le Gouvernement de la République Tchécoslovaque puissent se dérouler dans une atmosphère et en esprit amicaux. C'est pourquoi il tient pour nécessaire que – dans le but de créer une atmosphère pacifique – certaines conditions soient préalablement remplies.

Partant, le Gouvernement Royal Hongrois invite le Gouvernement de la République Tchécoslovaque à prendre sans délai les mesures suivantes:

1. libérer immédiatement les prisonniers politiques hongrois;
2. démobiliser sans retard les soldats de nationalité hongroise et leur permettre de rentrer chez eux;
3. constituer pour la protection de la vie et des biens, ainsi que pour le maintien de l'ordre local des détachements sous commandement mixte;
4. remettre à la Hongrie, en signe de la cession symbolique de territoires, deux ou trois villes tchécoslovaques limitrophes de la frontière, lesquelles villes seront occupées par des troupes hongroises. Viennent en considération comme telles dans la partie ouest: Komárom ou Párkányána ou Ipolyság², dans la partie est: la gare de Sátoraljauhely ou Csap ou Beregszász³; enfin

5. le Gouvernement Royal Hongrois propose que les négociations hungaro-tchécoslovaques directes soient entamées à Komárom jeudi le 6 courant à 4 heures de l'après-midi.

La délégation hongroise sera personnellement présidée par Son Excellence Monsieur de Kánya, Ministre des Affaires Etrangères de Hongrie.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Wettstein

Vážený pán minister,

na základe pokynu mojej vlády mám tú česť oznámiť Vašej Excelencii nasledujúce:

Maďarská kráľovská vláda prikladá dôležitosť tomu, aby rokovania s vládou Československej republiky prebiehali v priateľskom duchu a atmosfére. Preto v záujme vytvorenia takejto atmosféry pokladá za nevyhnutné, aby sa predtým splnili isté podmienky.

Z toho dôvodu Maďarská kráľovská vláda vyzýva vládu Československej republiky, aby bezodkladne prijala nasledujúce opatrenia:

1. Okamžite prepustila na slobodu maďarských politických väzňov.
2. Bez meškania demobilizovala vojakov maďarskej národnosti a pustila ich domov.
3. Vytvorila poriadkové oddiely so zmiešaným velením na ochranu života a majetku a verejného poriadku.
4. Na znak symbolického odstúpenia územia odovzdala Maďarsku dve alebo tri československé pohraničné mestá, ktoré obsadia maďarské jednotky. Do úvahy prichádzajú v západnej časti: buď Komárom, Párkányháza alebo Ipolyvás,¹ vo východnej časti: železničná stanica Sátoraljauhely, Csap a Beregszász² a nakoniec
5. Maďarská kráľovská vláda navrhuje, aby sa priame maďarsko-československé rokovania začali v Komárne
6. tohto mesiaca vo štvrtok o 4. hodine popoludní.

Maďarskej delegácii bude predsedáť osobne Jeho Excelencia pán Kánya, minister zahraničných vecí Maďarska.

Pán minister, ráčte prijať prejav mojej najhlbšej úcty.

AMZV ČR, PrS, kart. 59, bez fasc., č. 139.825/II-1/38. Originál, strojopis.

¹ Inštrukcie K. Kányu pre J. Wettsteina pozri: DIMK, II., s. 707.

² Komárno, Štúrovo, Šahy.

³ Slovenské Nové Mesto, Čap, Berehovo.

3. október, 23.10. Belehrad. Telegram prijatý: 4.10. o 3.52. vyhotovený: 6.00.

Správa česko-slovenského vyslanca J. Lípu o postoji juhoslovanskej vlády v otázke riešenia maďarskej menšiny v Česko-Slovensku.

Zahraniční ministerstvo bylo uvědoměno,¹ také Protić je zpravil. Stojadinović již minulý týden řekl francouzskému a anglickému vyslanci, že eventuelní požadavek maďarský převyšující maďarské menšiny byl by zde nepříznivě posuzován. Totéž opakoval v sobotu maďarskému vyslanci,² jemuž před tím to řekl Andrić. Dnes příslibeno, že Jugoslávie učiní ještě přímý zákrok v Budapešti, Paříži a v Římě v žádaném smyslu.

Lipa

AMZV ČR, TD 1938, č. 1 047. Prepis originálu, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 26.

² Gy. Bakach-Bessenecy.